

Obec Veltruby

Sportovní 239, 280 02 Kolín

IČ : 00235881, tel. 321 795 732, e-mail : starosta@veltruby.cz

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 1442/65 100

10 Praha 10

Prostřednictvím

Krajský úřad Pardubického kraje

OŽPZ – oddělení integrované prevence

Komenského nám. 125/125

532 11 Pardubice I-Staré Město

ID DS: z28bwu9

Ke sp. zn. SpKrÚ 487/2019/OŽPZ/100

Veltruby dne 12. 12. 2019

č.j. 623/2019

Věc : Námitka systémové podjatosti

Obec Veltruby, se sídlem Sportovní 239, 28002 Veltruby, IČO: 00235881 (dále jen „podatel“) je účastníkem řízení o změně integrovaného povolení dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o znečišťování a o změně některých zákonů (dále jen „**zákon o integrované prevenci**“), pro zařízení: „Spalovací zařízení o jmenovitém tepelném příkonu větším než 50 MW“ společnosti Sev.en EC, a.s., se sídlem K Elektrárně 227, 533 12 Chvaletice, IČO: 287 86 009 (dále jen „zařízení“ a „**provozovatel**“). Řízení bylo vedeno u Krajského úřadu Pardubického kraje (dále jen „**krajský úřad**“) pod sp. zn. SpKrÚ 487/2019/OŽPZ/100. V řízení bylo krajským úřadem dne 28. 6. 2019 vydáno rozhodnutí č. j. KrÚ 40346/2019/OŽPZ/CH, kterým byla provozovateli udělena výjimka z emisních limitů spojených s nejlepšími dostupnými technikami. K odvolání některých účastníků řízení Ministerstvo životního prostředí citované rozhodnutí krajského úřadu rozhodnutím ze dne 20. 11. 2019, č. j. MZP/2019/550/1117 (dále jen „**rozhodnutí MŽP**“), zrušilo a vrátilo věc k novému projednání krajskému úřadu.

Podatel tímto ve smyslu § 14 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „**správní řád**“) podává k nadřízenému správnímu orgánu, Ministerstvu životního prostředí, **námitku systémové podjatosti krajského úřadu.**

I. Obecně k systémové podjatosti

Podle § 14 odst. 1 správního řádu mají být úřední osoby, o nichž lze **důvodně předpokládat**, že mají s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, vyloučeny ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohly výsledek řízení ovlivnit. K vyloučení pro podjatost je tedy rozhodná pochybnost o nepodjatosti, nikoli její přímé prokázání. **Systémovou podjatostí** se rozumí situace, „*kdy se postup orgánu územního samosprávného celku při výkonu působnosti v oblasti veřejné správy dotýká zájmů*

tohoto územního samosprávného celku.¹ I krajský úřad, který rozhoduje v projednávané věci, byl již v minulosti z důvodu systémové podjatosti vyloučen z rozhodování ve správním řízení.²

Nejvyšší správní soud ve své judikatuře zdůrazňuje zejména důležitost vyloučení podezření z podjatosti **v případě výkonu přenesené působnosti**, kterým je i rozhodování v projednávané věci. Podle Nejvyššího správního soudu je při výkonu přenesené působnosti **„třeba dbát zvýšeného důrazu na neutralitu, nestrannost a politickou či mediální nezainteresovanost příslušného úřadu, neboť ten pouze vystupuje jako realizátor činnosti státu a má být prost partikulárních vlivů a zájmů. V případě výkonu přenesené působnosti není žádný ospravedlnitelný zájmový vztah mezi projednávanou věcí a rozhodujícím orgánem; pakliže takový vznikne, je to naopak nežádoucí efekt, k jehož odstranění může sloužit právě institut tzv. systémové podjatosti...“**³

Podle **metodického pokynu Ministerstva vnitra**, který shrnuje stávající judikaturu správních soudů,⁴ mohou být obecně důvody pro systémovou podjatost následující:

„jevy v politické či mediální sféře, jež předcházejí příslušnému správnímu řízení či je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení;

*zájem politických činitelů či jiných v rámci daného územního samosprávného celku **vlivných osob na určitém výsledku řízení**, přičemž takový zájem lze vysledovat z mediálních vyjádření, předvolebních slibů, konkrétních investičních či jiných obchodních počínů, předchozích snah nasměrovat určité související rozhodovací procesy určitým způsobem apod.;*

*samotná **povaha a podstata rozhodované věci**, její kontroverznost či politický význam a s tím spojené zájmy;“*⁵

Podatel má za to, že tyto **podmínky byly v projednávané věci naplněny**, a to z níže uvedených důvodů.

Dále podle § 14 odst. 2 správního řádu naopak nelze pro podjatost vyloučit osobu, *„pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku.“* Podatel je toho názoru, že pochybnosti o nepodjatosti jsou v projednávané věci dány z jiných důvodů.

II. Důvody systémové podjatosti

a) Výroky hejtmana Pardubického kraje

Prvním a zásadním důvodem pro pochybnosti o nepodjatosti všech osob krajského úřadu jsou **výroky hejtmana Pardubického kraje**, Martina Netolického, ze dne 22. 11. 2019. Hejtman veřejně a v médiích deklaroval své pochybnosti o nepodjatosti krajského úřadu a jeho úředních osob. *„Na jedné straně krajská samospráva schválila energetickou koncepci, na straně druhé přicházejí na krajský úřad nejrůznější petice. A samozřejmě diskuse, které jsou vyvolávány o smysluplnosti tepelných elektráren, vyvolávají politický tlak, pod kterým by úředníci neměli být,“* řekl hejtman.⁶

Podatel má za to, že citované výroky hejtmana Pardubického kraje zásadním způsobem **ohrožují důvěryhodnost všech úředních osob** krajského úřadu. Ať už jsou výroky hejtmana založené na

¹ JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. § 14 [Podjatost úřední osoby, znalce a tlumočnicka]. In: JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 6. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2019, s. 82.

² <http://www.enviweb.cz/105385>

³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2019, sp. zn. 2 As 151/2018-63, odst. 28.

⁴ Viz např. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 57/2015 – 80 ze dne 2. června 2015, rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 158/2014 – 30 ze dne 13. února 2015, rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 18/2012 – 29 ze dne 28. března 2013.

⁵ <http://www.mvcr.cz/soubor/metodika-systemova-podjatost.aspx>, str. 4.

⁶ <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2984390-pardubicky-kraj-odmita-znovu-rozhodovat-o-ekologicke-vyjimce-pro-chvaletickou>

skutečnosti či nikoli, již samotné zaplnění mediálního prostoru⁷ pochybnostmi o nepodjatosti úředních osob rozhodujících v projednávané věci má jistě vliv na jejich další postup. Výroky hejtmána jednak vyvolávají **obavy v účastnících řízení**, kteří mají zájem na spravedlivém a zákonném rozhodnutí ve věci. Stejně tak výroky hejtmána **dopadají na samotné úřední osoby**, jejichž legitimita při rozhodování byla ohrožena a jakékoli jejich rozhodnutí ve věci bude možné zpochybnit s odkazem na výroky hejtmána.

Výše citované výroky hejtmána lze jistě považovat za **jevy v mediální a politické sféře**, které předmětné řízení doprovázejí a naznačují zvýšený zájem politických činitelů a vysokých představitelů územního samosprávného celku na výsledku řízení. Zároveň naznačují také **politickou významnost** projednávané věci a její **kontroverznost** ve smyslu judikatury správních soudů a metodiky Ministerstva vnitra. Výroky hejtmána proto vyvolávají důvodnou pochybnost o nepodjatosti úředních osob krajského úřadu ve smyslu § 14 správního řádu.

b) Územní energetická koncepce Pardubického kraje

Dne 19. 2. 2019, tedy v průběhu předmětného řízení, schválilo zastupitelstvo Pardubického kraje **Územní energetickou koncepci Pardubického kraje** (dále jen „**ÚEK PRK**“).⁸ Prostřednictvím této ÚEK PRK⁹ územní samosprávný celek v samostatné působnosti vyjadřuje své cíle v oblasti energetiky až do roku 2043. ÚEK PRK představuje dvě varianty dalšího fungování energetiky v regionu, přičemž v obou variantách **počítá s dalším provozem elektrárny Chvaletice**, tedy zařízení, o němž se v projednávané věci rozhoduje.¹⁰

Jak zmínil i hejtmán Pardubického kraje (viz výše), na úřední osoby krajského úřadu je vytvářen tlak ze strany územního samosprávného celku. Pardubický kraj totiž přijetím ÚEK PRK jasně **vyjádřil svůj zájem** na dalším provozování zařízení a tím pádem i výsledném rozhodnutí v projednávané věci. Zájem územního samosprávného celku na výsledku řízení jen doplňuje celkově kontroverzní a politicky i mediálně významnou povahu projednávané věci.

c) Vystupování zastupitele Pardubického kraje na ústním jednání a v Senátu

Podatel je dále toho názoru, že důvodem k pochybnostem o nepodjatosti úředních osob krajského úřadu je i **vystupování zastupitele Pardubického kraje a senátora Petra Šilara**. Pan senátor Šilar je významnou politickou osobností jak v regionu, tak na celostátní úrovni. Zároveň je v zastupitelstvu Pardubického kraje předsedou výboru pro životní prostředí, venkov a zemědělství.¹¹ Jako zástupce Pardubického kraje,¹² který je v samostatné působnosti účastníkem v tomto řízení, se pan senátor **účastnil také ústního jednání**, které se konalo dne 1. 4. 2019.

Na ústním jednání pan senátor Šilar **vystupoval jménem Pardubického kraje ve prospěch udělení výjimky** z emisních limitů spojených s nejlepšími dostupnými technikami, a to zejména s poukazem na další existující zdroje znečištění: „*jakým způsobem chcete vyloučit imise z ostatních zdrojů, daleko větší problém je automobilová doprava a další zdroje, pokud mluvíte do [sic] dálkovém přenosu, musí být*

⁷ Zpráva vyšla v ČTK: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/pardubicky-hejtmán-o-elektarne-by-mel-rozhodovat-jiny-urad/1824050> a dále byla přebrána řadou celostátních médií, např.: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/o-elektarne-chvaletice-by-mel-rozhodnout-urad-jineho-kraje/r~d4a73bd80d3011ea84c6ac1f6b220ee8/>, https://www.idnes.cz/pardubice/zpravy/elektarna-chvaletice-vyjimka-emise-krajsky-urad-pardubice-netolicky-hejtmán.A191122_132548_pardubice-zpravy_skn, <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/o-emisni-vyjimku-pro-chvaletice-rozhodne-jiny-kraj-pardubicky-urad-je-podjaty-40304565>, <https://oenergetice.cz/elektarny-cr/pardubicky-hejtmán-o-elektarne-chvaletice-by-mel-rozhodovat-jiny-urad/>, <https://oenergetice.cz/elektarny-cr/pardubicky-hejtmán-o-elektarne-chvaletice-by-mel-rozhodovat-jiny-urad/>.

⁸ <https://www.pardubickykraj.cz/jednani-zpk/99152/14-radne-jednani-zastupitelstva-pardubickeho-kraje>

⁹ <https://www.pardubickykraj.cz/uzemne-energeticka-koncepce-pk>

¹⁰ Viz str. 256-257 ÚEK PRK.

¹¹ <https://www.pardubickykraj.cz/petr-silar>

¹² Viz prezenční listinu z ústního jednání dne 1. 4. 2019 (součástí správního spisu).

doplněny i další zdroje, např. průmyslové závody, černé skládky, veškerý automobilový provoz, elektrárna Opatovice atd.¹³

Obdobným způsobem pan senátor Šilar obhajoval udělení výjimky také v Senátu ČR dne 30. 10. 2019. Pan senátor zde konstatoval např.: „V současné době je vedena proti Chvaleticím opravdu populistická kampaň ze strany různých ekologických aktivistů a médií, kteří zveřejňují tyto věci. (...)Vznikla z toho hysterická kampaň Hnutí Duha, kdy se tam vázali a Greenpeace tam byli přijati u některých místních samospráv, které o tom vůbec nic nevěděly, o co jde. A přitom Chvaletice patří do konceptu, výrobu z elektřiny potřebujeme, nemůžeme si říkat, že to je možné změnit den ze dne.“ A dále pan senátor Šilar obhajoval nutnost udělení výjimky z důvodu časové náročnosti instalace ekologizačních opatření a opět poukazoval na existenci dalších zdrojů znečištění ovzduší.

Dle názoru podatele veřejné vystupování pana senátora (a krajského zastupitele) Šilara doplňuje další dílek do mozaiky **tlaku, který je vytvářen ze strany politiků a samosprávy** směrem k úředníkům krajského úřadu.

d) Další jevy v politické a mediální sféře

Podatel dále upozorňuje, že význam projednávané věci v politické a mediální sféře je skutečně nadstandardní. Vývoj v řízení je **předmětem pozornosti médií a vyvolává značné ohlasy**.¹⁴ Řízení vyvolává také odezvu v občanské společnosti, ať už jde o petice, účast občanů na zastupitelstvu kraje či obcí nebo různá veřejná shromáždění.

V průběhu řízení se dokonce objevily i **nepravdivé informace**, jejichž záměrem či důsledkem mohlo být také ovlivnění úředních osob rozhodujících v projednávané věci. Konkrétně šlo o informaci o tom, že elektrárna Chvaletice měla v červnu 2019 (tedy v měsíci před vydáním rozhodnutí krajského úřadu v uvedené věci) zabránit tzv. black outu.¹⁵ Později se však ukázalo, že tato **informace nebyla pravdivá** a v regionu podle informací provozovatele přenosové soustavy ČEPS **black out nehrozil**.¹⁶ Tato skutečnost jen potvrzuje výše citovaná vyjádření hejtmana Pardubického kraje o nátlaku a snaze různých subjektů ovlivnit rozhodování krajského úřadu.

e) Shrnutí

Řízení je provázeno **jevy v politické a mediální sféře**, které naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení – a to jak ze strany samosprávy Pardubického kraje, tak ze strany veřejnosti. **Zájem vlivných politických činitelů** (vyjádřený např. aktivitou pana senátora Šilara) rovněž nasvědčuje pochybnostem o nepodjatosti úředních osob krajského úřadu. A nakonec **samotná povaha a podstata rozhodované věci** je poměrně kontroverzní i z hlediska společenského kontextu, tedy probíhající diskuze o útlumu uhlí a snižování emisí skleníkových plynů.

Ve smyslu § 52 správního řádu dále podatel **navrhuje k objasnění skutkového stavu provést důkazy výsledkem svědků** – pana hejtmana Netolického a pana senátora Šilara, aby mohli objasnit své výroky týkající se projednávané věci, resp. úředních osob v ní rozhodujících.

¹³ Viz zápis z ústního jednání dne 1. 4. 2019 (součástí správního spisu), str. 4.

¹⁴ Např. o zrušení rozhodnutí krajského úřadu v uvedené věci informovala řada celostátních médií, námátkou: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/mzp-zrusilo-vyjimku-pro-chvaletice-vratilo-vec-uradu-k-projednani/1823362>, <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/mzp-zrusilo-emisni-vyjimku-pro-chvaletice-vec-znovu-projedna-krajsky-urad-40304327>, https://www.idnes.cz/pardubice/zpravy/chvaletice-vyjimka-emise-zruseni-mzp.A191120_174458_pardubice-zpravy_zuf, https://www.irohlas.cz/zpravy-domov/chvaleticka-elektrarna-udeleni-vyjimky-emisni-limity_1911202016_elevhttps://www.euro.cz/byznys/ministerstvo-zrusilo-vyjimku-pro-chvaletice-vratilo-vec-uradu-k-projednani-1474581;

¹⁵ <https://iuhli.cz/elektrarna-chvaletice-zabranila-blackoutu/>

¹⁶ <https://www.novinky.cz/ekonomika/clanek/zabranili-j sme-blackoutu-chlubila-se-elektrarna-chvaletice-podle-ceps-zadny-nehrozil-40290915>

Podatel má za to, že výše uvedené faktory **ve svém souhrnu**, a zejména po **jejich veřejné artikulaci hejtmánem** Pardubického kraje dne 22. 11. 2019, jsou důvodem pro významné pochybnosti o nepodjatosti všech úředních osob krajského úřadu ve smyslu § 14 správního řádu. Proto podatel v návaznosti na výroky pana hejtmána bez zbytečného odkladu dle § 14 odst. 3 správního řádu podává tuto námitku podjatosti.

III. Závěrečný návrh

Podatel tímto navrhuje ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu, aby byly všechny úřední osoby krajského úřadu vyloučeny z rozhodování v projednávané věci pro tzv. systémovou podjatost krajského úřadu a aby Ministerstvo životního prostředí dle § 14 odst. 5 a § 131 správního řádu bezodkladně určilo jiný správní orgán, který bude v projednávané věci rozhodovat.

Vypracováno ve spolupráci s advokátní kanceláří Frank Bold Advokáti, s.r.o.

S pozdravem

Ing. Jiří Hůla

starosta Obce Veltruby